

ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣದ ಚೀರಿಗೆ ಮೇಣಸು

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಸಿರು ಅಥವಾ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಮೇಣಸು ನೋಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಚೀತ್ತದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಕಡು ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣದ ಮೇಣಸು. ಇದನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮೇಣಸು, ಜೀರಿಗೆ ಮೇಣಸು ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂಗ್ಗ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬಡ್‌ರ್‌ಬಿ ಚಿಲ್ಲಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಸ್ಕ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹೆಸರು ಕ್ಯಾಟ್‌ಕರ್ಮ್‌ಅನ್ನುವು. ಇದು ಕಂಡು ಬಂದಧ್ವನಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಇಂತಹುದೇ ಮೇಣಸು ಹಸಿರಾಗಿ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದರೆ ಇದು ಕಡು ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ನಂತರ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜೀರಿಗೆ ಮಣಿನ ಎಲೆಗಳು ಮೇಣಸಮ್ಮಿ ಖಾರವಿರದೆ ಸಾಫ್‌ಯಾಗಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಲ್ಲಿ ಚಟ್ಟ, ತಂಬುಳಿ, ಹಸಿವಾಳಿಗಳಿಗೆ ಒಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

—ರಂಜಿತಾ ಹೆಚ್‌ರ್‌, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು

ಈ ಬಳ್ಳಿಯ ಬಲ್ಲಿರಾ

ಮಳೀಗಾಲದ ವೇಳೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವ ತರಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳು ಸೌತೆಯೂ ಬಂದು. ಅದನ್ನು ತರಹೇವಾರಿ ಅಡುಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ದೊಳೆ, ಗುಳಿಯಪ್ಪ, ಕಡುಬು ಮಾಡಲು ಈ ಸೌತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಪರಿಮಳವೂ, ರುಚಿಯೂ ಏರಡೂ ಜಾಸ್ತಿ. ನಮ್ಮ ಉಂರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಂದು ಮುಳ್ಳನ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ತುರಿಮಣಿಯಂತೆ ನೇಯ್ಯ ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಿನ್ನರಿ ಬಳ್ಳಿ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಈಗಿನ ಬೃಹಿ ಬದುಕಣಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಉಪಯುಕ್ತ ಬಳ್ಳಿಗಳ ಪರಿಚಯ ಕಣ್ಣರೆಯಾಗಿವೆ.

—ಅಶ್ವಿನಿ ಮೂರ್ತಿ ಅಯ್ಯನಕಟ್ಟಿ, ಸುಳ್ಳ ತಾಲ್ಲೂಕು